

คำกล่าวเปิดงาน

เตรียมความพร้อมก่อนประกาศวาระแห่งชาติ

“สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน”
และปาฐกถาพิเศษ เรื่อง “ความสำคัญของการประกาศวาระแห่งชาติ :
สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน”

วันจันทร์ที่ ๑๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๐ เวลา ๐๙.๐๐ น.

ณ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชั่น กรุงเทพมหานคร

โดย พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี

สวัสดี

ท่านประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

ท่านปลัดกระทรวงและอธิบดี

ท่านผู้ว่าราชการจังหวัด

และท่านผู้มีเกียรติที่เคารพทุกท่าน และคณะทูต

ผมมีความยินดีเป็นอย่างยิ่งที่ได้มาเป็นประธานในพิธีการกล่าวเปิดงานและปาฐกถาพิเศษ เตรียมความพร้อมก่อนการประกาศวาระแห่งชาติ ในหัวข้อ “สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน” ในวันนี้

๑. ความสำคัญของสิทธิมนุษยชน

ในเรื่องมนุษยชนนั้นทั่วโลกได้ให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ประเทศไทยและผมก็ให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่งเช่นกัน ไม่ได้หมายความว่า ประเทศไทยไม่ทำให้เรื่องนี้เกิดขึ้น มันต้องเกิดขึ้นตั้งแต่วันนี้ เพื่อวันข้างหน้าจะได้เกิดขึ้นอย่างถูกต้อง เพราะฉะนั้น หลายประเทศ จึงมีการปลูกฝังอย่างจริงจังมาตั้งแต่เด็ก เยาวชน มีการเรียนการสอน ที่ผ่านมาระยะหนึ่งเราจะให้ความสำคัญในเรื่องเหล่านี้น้อยเกินไปหรือไม่ ที่จะทำให้คนระดับล่าง ระดับประชาชนได้เข้าใจว่าอะไรคือ “สิทธิมนุษยชน” มีอยู่หลายระดับด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องสิทธิมนุษยชนของกลุ่มเปราะบาง สิทธิมนุษยชนของแต่ละบุคคล สิทธิมนุษยชนของชุมชน ที่ยังมีผลกระทบต่อ การพัฒนา ทำให้เกิดความไม่เท่าเทียม เข้าไม่ถึง ไม่เป็นรูปธรรม ซึ่งทุกอย่างล้วนเกี่ยวพันกันไปทั้งหมด จึงประสงค์ ให้ทุกคนได้ทำความเข้าใจว่า ทุกภูมิภาคของโลกก็มีปัญหาเช่นเดียวกัน ที่ควรพิจารณาว่า ประเทศต่าง ๆ สามารถ แก้ปัญหาได้อย่างไร ณ วันนี้ เราอาจจะต้องมีวิธีการของเราในการที่จะทำให้เรื่องนี้เกิดผลเป็นรูปธรรมขึ้นมาให้ได้ ไม่ใช่เป็นแต่เพียงคำกล่าว หรือเอกสาร หรือคำพูดออกมาดูสวยหรู หรือเป็นนามธรรมมากจนเกินไป วันนี้เราต้องมีการปลูกฝัง สร้างความตระหนักรู้ เรียนรู้ถึงพื้นฐานของคำว่า “สิทธิมนุษยชน” ที่ทุกคนต้องได้รับ ทุกชุมชน ทุกกลุ่ม ทุกระดับรายได้ ทุกอาชีพ ต้องมองให้กว้างไปแบบนั้น ถ้าเรามองเฉพาะเรื่องของสิทธิมนุษยชน มองเฉพาะเรื่อง กฎหมาย ก็เป็นแค่การมองเป็นเรื่องๆ ไป แต่ทุกอย่างมีการเชื่อมโยงกันทั้งหมด ที่อาจไม่ทำให้ทุกอย่างเคลื่อนที่ไป ข้างหน้าได้อย่างรวดเร็วขึ้นในการพัฒนาประเทศ

๒. เจตนารมณ์ของรัฐบาล

เพราะฉะนั้น รัฐบาลมีเจตนามุ่งมั่นในการที่จะส่งเสริม ค้ำครองสิทธิมนุษยชนอย่างจริงจังและแท้จริง ที่ผ่านมามีการสรุปรายงานสถานการณ์การละเมิดสิทธิมนุษยชนเกี่ยวกับคดี เรื่องจำนวนต่างๆ ของการ ละเมิดสิทธิมนุษยชนที่ถูกกล่าวอ้างกันมา จากการร้องเรียนหรือการทําเป็นหนังสือขึ้นมา ซึ่งผมก็ได้ให้มีการ

ตรวจสอบทุกเดือน เพราะถือว่าต่างประเทศให้ความสำคัญ มีก็เรื่อง แต่ละเรื่องให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับผิดชอบในการตรวจสอบและรายงานผลทุกเรื่อง ไม่อย่างนั้น สถิติการละเมิดสิทธิมนุษยชนก็จะมีมากขึ้นทุกเดือนไป ซึ่งก็ต้องมีการแยกแยะให้ออกจากกันให้ได้ว่า “การละเมิดสิทธิมนุษยชน” นั้นคืออะไร ทั้งส่วนที่ ๑ ผู้ปฏิบัติ ก็คือเจ้าหน้าที่ ในส่วนที่ ๒ ประชาชน และผู้กล่าวอ้างว่าถูกเจ้าหน้าที่ละเมิดสิทธิมนุษยชน ส่วนที่ ๓ กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม เป็นสิ่งที่สำคัญอีกประการหนึ่ง ที่ได้มีการละเมิดกฎหมายหรือไม่ หากมีการละเมิดกฎหมายขึ้นมาแล้ว เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติมีการละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือไม่ ซึ่งเป็นคนละขั้นตอนกัน ก็ขอให้แยกแยะให้ออกในการทำงานของทุกหน่วยงานและต้องระมัดระวังให้มากที่สุดในการทำงาน

รัฐบาลได้ร่วมลงนามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals – SDGs) กับสมาชิกไปแล้ว ๑๙๒ ประเทศ ได้กำหนดทิศทางการพัฒนาภายใน ๑๕ ปีข้างหน้า ปี ค.ศ. ๒๐๑๖ - ๒๐๓๐ จากเป้าหมายทั้งหมดมี ๑๗ เป้าหมายใน ๑๖๙ เป้าประสงค์ของ SDGs ซึ่งกำหนดให้ทั่วโลกในประเทศสมาชิกของสหประชาชาติจะต้องดำเนินการ ซึ่งวันนี้เราต้องดำเนินการเร่งด่วนใน ๓๐ เป้าประสงค์ก่อนใน ๕ ปีแรก ซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามหลักสิทธิมนุษยชนทั้งสิ้น เพราะฉะนั้นการที่ประเทศไทยได้รับการรับรองปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน และเข้าร่วมเป็นภาคีสันติสัญญาระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชน นั้นมีการครอบคลุมอยู่หลายประเด็นด้วยกัน และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ก็ได้รื้อฟื้นหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร มาเป็นแนวทางในการพัฒนา ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดการมีภูมิคุ้มกัน ๓ ห่วง ๒ เงื่อนไข ในการพัฒนาประเทศไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนตามวิสัยทัศน์ และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙ และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เพราะฉะนั้น รัฐบาลจึงได้กำหนดแผนที่นำทาง หรือว่า Road Map ในการขับเคลื่อนสู่เป้าหมายทั้ง ๑๗ เป้าหมาย มีทั้งระยะสั้น ระยะปานกลาง และระยะยาว จะเห็นได้ว่า เรามียุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ไม่ได้หมายความว่าเราจะทำงานดังกล่าวไปเรื่อยๆ เราต้องกำหนด Road Map การจัดการความเร่งด่วน กำหนดกิจกรรมหลัก รองเสริม ในทั้ง ๒๐ ปี ไม่ใช่หยุดหรือพอใน ๕ ปีแรก หลาย ๆ เรื่องจะต้องทำตลอด ๒๐ ปี ๓๐ ปี ต่อเนื่องไปจนถึง ๕๐ ปีด้วยซ้ำไป โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เรื่องสิทธิมนุษยชนจะต้องทำตลอดชีวิต ตลอดชาติ เพราะฉะนั้นเป็นสิ่งที่ผู้ปฏิบัติและประชาชนทุกหมู่เหล่าจะต้องรับทราบและต้องเข้าใจว่าประเทศพัฒนาได้อย่างไร แล้วเราจะดูแลสิทธิมนุษยชนได้อย่างไร

เพราะฉะนั้นผมจึงได้มอบหมายให้หน่วยงานรับผิดชอบ ได้ดำเนินการให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สอดคล้องกับแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ต่างๆ เหล่านี้ ทุกอย่างมียุทธศาสตร์กำหนดไว้ทั้งหมด แล้วก็สร้างอนุของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้เกิดมิติใหม่ของการพัฒนาอย่างยั่งยืนไปด้วย ดังนั้น ประเทศไทย จึงมีการพัฒนาที่แตกต่างจากต่างประเทศ คือประเทศไทยจะมีการพัฒนาแบบตะวันออกผสมกับตะวันตก ซึ่งในหลวงรัชกาลที่ ๙ พระองค์ทรงเคยรับสั่งไว้แล้วว่า การพัฒนาแบบตะวันออก นั้น อาจจะช้าแต่ยั่งยืน ส่วนการพัฒนาแบบตะวันตกจะรวดเร็ว แต่บางครั้งก็อาจมีปัญหาเรื่องสิ่งแวดล้อม มีปัญหาเรื่องความไม่เข้าใจ เรื่องประชาชนต่าง ๆ เหล่านี้ แต่เราในฐานะที่เป็นประเทศไทยในปัจจุบัน ก็ต้องนำทั้งสองอย่างมาพัฒนาไปพร้อมๆ กัน คือ พัฒนาแบบตะวันออกและก็เสริมการพัฒนาแบบตะวันตก มิฉะนั้นเราจะเดินหน้าประเทศไปได้ช้า ช้าเกินไป ในส่วนนี้พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ท่านได้รับสั่งไว้แล้ว ซึ่งท่านไม่ได้ทรงหมายความว่าต้องทำอย่างใดอย่างหนึ่ง แต่จะทำอย่างไรให้เกิดความสมดุลระหว่างกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของการรักษาสีทธิมนุษยชน การรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้วยการสร้างความสมดุลนั่นเอง ซึ่งรัฐบาลนี้ ได้นำมาเป็นหลักคิดในการทำงานสอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ ที่เรียกว่า Thailand 4.0

เพราะฉะนั้นถ้าพูดถึง Thailand 4.0 ท่านจะต้องคำนึงถึง ๒ อย่างด้วยกันคือ คน ผู้ใช้แรงงาน คนที่ใช้เครื่องจักรขนาดเล็ก คนที่ใช้เครื่องจักรขนาดใหญ่ และคนที่ต่อไปในอนาคต คือ คนในสมัย 4.0 ซึ่งจะต้องใช้ปัญญาในการทำงาน สติปัญญา เช่นเดียวกันเครื่องจักรก็ต้องเป็นเครื่องจักรที่เรียงตามหลัก ๑ ๒ ๓ ๔ เพราะฉะนั้นเมื่อพูดถึง Thailand 4.0 จะต้องมีส่วน ๒ อย่าง คือ คน การพัฒนามนุษย์ทุกคนใน 1.0 เป็น smart 1.0 smart 2.0 smart 3.0 และ smart 4.0 พัฒนาไปเรื่อย ๆ นี่คือการรักษาสีทิมมนุษย์ของเขาที่ไม่ใช่ตั้งแต่ 4.0 อย่างเดียว ทำให้คนเป็น 4.0 คงเป็นไม่ได้ทั้งหมดอยู่แล้ว เพราะมีคนทำงานในแต่ละระดับอยู่แล้ว การใช้แรงงาน ใช้เครื่องจักรขนาดเล็ก ใช้เครื่องจักรขนาดใหญ่มาผสม การใช้ปัญญาประดิษฐ์ใช้หุ่นยนต์ในยุคสมัยที่ ๔ ของเศรษฐกิจ เพราะฉะนั้นจะมีคนอยู่ใน ๑ ๒ ๓ ๔ ของเศรษฐกิจ ของระบบตรึงนี้จึงต้องมีการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ จึงเป็นสิ่งสำคัญที่สุด เพราะการพัฒนามนุษย์นั้น เป็นการสร้างความเข้าใจอย่างลึกซึ้งว่า แต่ละเรื่องมีความหมายอย่างไร เราเกี่ยวข้องตรงไหน และมีใครที่เกี่ยวข้องบ้าง มันมีอยู่ ๒ อย่างคือ ประชาชนทั่วไปและเจ้าหน้าที่ เพราะฉะนั้นเจ้าหน้าที่จึงมีสองบทบาทก็คือ การทำอะไรให้สิทธิมนุษยชนนั้นเกิดขึ้นได้จริง และในขณะเดียวกันตัวเองก็เป็นประชาชนไปด้วย เพราะตัวเองก็ต้องได้รับการปฏิบัติอย่างนั้นเช่นกัน เพราะฉะนั้นเจ้าหน้าที่จึงมี ๒ ส่วน คือในส่วนของประชาชนจะต้องเป็นผู้ที่จะต้องสร้างสังคมที่สงบเรียบร้อย และไปสู่การร่วมมือซึ่งกันและกันในการที่จะสร้างสรรค์ การพัฒนาประเทศไปสู่ Thailand 4.0 เราจึงต้องมียุทธศาสตร์ทุกตัวในการเดินทางประเทศ ในเรื่องของ Thailand 4.0 ทั้งการพัฒนาคน พัฒนาดิจิทัล พัฒนาโอกาส สร้างทางเลือก สร้างเศรษฐกิจใหม่ สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้จะต้องทำให้ประเทศไทยเปลี่ยนแปลงไปในวันข้างหน้า ซึ่งถ้าเราติดอยู่เหมือนเดิม เราก็จะไปไม่ได้ทั้งหมด คิดแบบเดิมหลักการเดิม กฎหมายเดิม เราต้องมีการปรับตัวให้ประยุกต์ตัวเองให้เปลี่ยนแปลงไปตามหลักสากล เพราะเราไม่อาจฝืนหลักสากลได้ เพราะเราอยู่ในโลกใบเดียวกัน เพราะฉะนั้นเราจะต้องสร้างสังคมไทยที่ทุกคนมีสิทธิเสรีภาพ และมีความเท่าเทียม โดยต้องรู้จักหน้าที่ไปด้วย เพราะฉะนั้นเราส่วนใหญ่จะล้มค่านี้อีก คือคำว่าหน้าที่ หน้าที่ต่อตนเอง หน้าที่ต่อครอบครัว หน้าที่ต่อชุมชน หน้าที่ต่อสังคม หน้าที่ต่อประเทศชาติ ซึ่งเมื่อท่านรู้หน้าที่ของท่านแล้วความร่วมมือก็จะเกิดขึ้น และจะทำให้เกิดสิทธิมากขึ้น เพราะเป็นการเปิดโอกาสให้ทุกคนเข้ามา ถ้าทุกคนไม่รู้จักหน้าที่ก็จะไปมองแต่เรื่องของสิทธิ มองในเรื่องเสรีภาพ จึงทำให้ทุกอย่างสับสนไปหมด จึงต้องมีการเปิดเวที เปิดช่องว่างเพื่อให้ทุกคนได้เข้าถึง นี่แหละครับคือหลักการสำคัญ ในความคิดของผม คือทุกคนต้องมีโอกาสเข้าถึง ทุกอย่างไม่ว่าจะเป็นกระบวนการยุติธรรม การประกอบอาชีพ การทำงาน การดำรงชีวิต นั่นแหละคือสิทธิมนุษยชนของทุกคน เพราะฉะนั้นทั้ง ๒ ฝ่าย ทั้งเจ้าหน้าที่และประชาชนจะต้องคำนึงถึงสิ่งนี้และใช้หลักการว่าเราจะต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ถ้าเรื่องมนุษย์จะไม่ค่อยยุ่งเท่าไร แต่ถ้าเป็นคนจะค่อนข้างยุ่ง เพราะมีความแตกต่าง มีความหลากหลาย ไม่มีใครคิดเหมือนกันได้ ผมคิดแบบนี้ ท่านอาจคิดอีกแบบ แต่ทำอะไรความคิดที่แตกต่างกันนั้น จะนำมาขับเคลื่อนให้สังคมเป็นปกติได้ อันนั้นเป็นสิ่งสำคัญ ดังนั้น การจัดงานในครั้งนี้มีทั้งท่านผู้ว่าราชการจังหวัดและหลายองค์กรได้มาร่วมกัน หน้าที่ของทุกท่านต้องช่วยกันโดยตรงนี้ ผมคงทำคนเดียวไม่ได้อยู่แล้วในทุก ๆ เรื่อง

จากวิดิทัศน์ ที่ชมไปเมื่อสักครู่นี้ ในเรื่องของ “ความสำเร็จและก้าวไปข้างหน้าของงานสิทธิมนุษยชน” นั้น จะเห็นได้ว่า รัฐบาลไม่ได้นิ่งนอนใจ หลายอย่างที่ดีดค้างมาและไม่ได้ดำเนินการ รัฐบาลก็นำมาขับเคลื่อน แต่ความขัดแย้งก็ยังมีอยู่ ความขัดแย้งเกิดจากอะไร ก็จากบุคคล ตัวบุคคลบ้าง ขัดแย้งจากระเบียบ กฎหมาย ความร่วมมือจากนานาชาติบ้าง รัฐบาลจึงได้พยายามทำทุกอย่างเพื่อลดความขัดแย้ง เพราะฉะนั้น อย่าไปฟังคำบิดเบือนให้มากนัก เพราะหลาย ๆ อย่างมันอยู่ที่เราจะแยกแยะประเด็นสิทธิมนุษยชนออกมาอย่างไร ว่าอะไรอยู่ตรงไหน เรื่องอะไร ผิดกฎหมายหรือไม่ ถ้าผิดกฎหมายก็ต้องดำเนินการตามกฎหมาย ก็เท่านั้นเอง จะผิดจะถูกก็ว่ากันไป ซึ่งไม่ได้เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับตรงนั้นก็ขอยืนยัน เพราะฉะนั้น เราต้องทำให้บ้านเมืองมีความเป็นปกติ มีสันติสุขเกิดขึ้นกับคนในชาติ เรื่องนี้คงจะทำคนเดียวไม่ได้ เพราะผมจะสั่งให้

เราเลิกทะเลาะกันได้หรือไม่ หรือผมสั่งให้ศาลยุติธรรมยกเลิกทั้งหมด ให้อภัยกันทั้งหมด ซึ่งมันทำไม่ได้ ประเทศไหนก็ทำไม่ได้ หากถามสถานทูต ทุกประเทศก็ไม่สามารถกระทำได้ ที่เราจะต้องยกเลิกเพื่อการปรองดองทั้งหมด คดีความ คดีต่าง ๆ หรือยกเลิกผู้ต้องขังทั้งหมด ไม่มีประเทศไหนทำได้ เพราะฉะนั้น สิ่งสำคัญวันนี้เราจะต้องทำให้ทุกคน ใช้กระบวนการยุติธรรมเป็นส่วนหนึ่งในการเข้าถึงสิทธิมนุษยชน ด้วยความเป็นธรรมด้วยความทั่วถึง ไม่ใช่อย่างที่มีการเปรียบเปรยว่า “คนจนติดคุก คนรวยไม่ติดคุก” ติดทุกคนแหละครับ อยู่ที่ว่า จะอยู่ให้ติดหรือจะหนีไป เพราะเรื่องจริงเป็นอย่างนั้น ไม่มีใครรู้ ไม่มีใครคิดหรือทศวรรษว่าอะไรจะเกิดขึ้น แต่สิ่งสำคัญคือ เราไปโดนมองแล้วว่าถ้าเราไปทำอะไรก่อนที่จะเกิดคดีความ ก่อนที่จะเกิดการตัดสินคดีขึ้น เราไปฟ้องเล็งใครก็จะโดนไปอีก หาว่ามีการละเมิดสิทธิมนุษยชน นี่แหละคือ ความขัดแย้งในการทำงานของเจ้าหน้าที่ พอทำอะไรในขณะที่ยังไม่มีเรื่อง ไม่มีราว ไม่มีคดี เพียงแต่นำสู่กระบวนการยุติธรรม นี่แหละคือ ความยากง่ายของเจ้าหน้าที่ในการทำงาน

เราจะต้องมีความรัก ความสามัคคี รู้ในสิทธิ หน้าที่ มีความเคารพสิทธิซึ่งกันและกัน โดยไม่ไปละเมิดสิทธิของผู้อื่น ถ้าพิจารณาจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๖๐ ทุกคนจะเคลื่อนไหว จะทำอะไรเมื่อไหร่ก็ได้ ถ้าอ้างรัฐธรรมนูญฯ ฉบับเดียว แต่เราต้องไปพิจารณาถึงกฎหมายลูกว่าในแต่ละข้อ แต่ละมาตรา มีกี่ฉบับ มีกี่มาตรา และหากพิจารณารัฐธรรมนูญมี ๓๐๐ กว่ามาตรา กฎหมายกว่า ๕๐,๐๐๐ ฉบับ กฎหมายลูกอีกแสนกว่าฉบับ นั่นแหละคือสิ่งที่คนไทยต้องรู้ ทุกประเทศก็ต้องรู้เช่นกันว่ากฎหมายเป็นอย่างไร และเราเกี่ยวข้องตรงไหน ถ้าทุกคนมองแต่ว่ารัฐธรรมนูญฯ ๓๐๐ กว่ามาตรา สามารถทำได้ทุกอย่าง ถ้าอย่างนั้นผมว่าอะไรก็ไม่สำเร็จ สิทธิมนุษยชนก็ทำไม่ได้ ท่านต้องไปดูตรงนั้นด้วยเพราะเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง และเราจะร่วมมือกันอย่างไรในการใช้กฎหมายแต่ละฉบับ กฎหมายไม่ได้มีไว้เล่นงานคนดี กฎหมายไม่ได้มีไว้ทำให้เกิดความไม่เท่าเทียม แต่กฎหมายมีไว้คุ้มครองคนทุกคนให้มีโอกาสได้เข้าถึงทรัพยากร เข้าถึงประโยชน์ ไม่ได้มีไว้กลั่นแกล้งใคร เพียงแต่ว่า ใครก็ตามที่ทำผิดกติกาเหล่านั้น ก็ต้องถูกพิจารณาในกระบวนการยุติธรรม ใช่หรือไม่ ถ้าไม่มีสาเหตุ ไม่มีเรื่อง ไม่มีหลักฐานก็ไม่มีใครทำอะไรได้หรอกครับ คดีมีทั้งติดคุกและไม่ติดคุก แต่บางครั้ง การพิจารณาอาจจะไม่ตรงกับในสิ่งที่สังคมได้ตัดสินไปแล้ว เพราะเดี๋ยวนี้เราตัดสินกันเองก็มีเยอะ ตัดสินโดยใช้ความรู้สึก ตัดสินกันในระบบสังคมออนไลน์ ตัดสินกันในสื่อ จึงทำให้เกิดความวุ่นวายไปหมด มันจึงไม่เกิดอะไรดีๆ ขึ้นเลย ซึ่งสิ่งดีที่จะทำให้เกิดขึ้นมีอีกมากมาย อย่างน้อยเราก็ต้องย้อนกลับไปดูว่าประเทศเราทำเรื่องนี้ดีขึ้นหรือไม่ เราทำเรื่องนี้ คือเอาคนเข้ามาสู่กระบวนการยุติธรรม มันมากขึ้นหรือไม่ ถ้าเราทำให้สิ่งเหล่านี้มีความชัดเจนขึ้น เวทีเหล่านี้ก็จะเปิดกว้างขึ้น คนก็เข้ามาสู่ตรงนี้ได้มากขึ้น นั่นแหละเรียกว่าสิทธิของเขาไม่ว่าจะตามท้องถนน การค้าขาย สิ่งเหล่านี้ ไม่ใช่เป็นการรังแกใครทั้งสิ้น แต่เป็นการเปิดเวทีให้ทุกคนได้เข้าถึง เพราะนั่นคือ สิทธิมนุษยชนของชุมชน ของพื้นที่ๆจะต้องเกิดขึ้นให้กับคนทุกคน แต่เราจะดูแลคนเหล่านี้อย่างไร ซึ่งมีความแตกต่างกันในเรื่องของการดำรงชีวิต อันเป็นอีกเรื่องหนึ่ง ไม่อย่างนั้นก็จะวุ่นวายกันไปหมด อย่างที่ว่ากันว่า คนดีติดคุก คนรวยไม่ติดคุก คนจนติดคุก ซึ่งส่วนใหญ่คนจนหนีไปไหนไม่ได้และก็เป็นหน้าที่ของเรามาจะต้องดูแลเขาอย่างไร ก็ต้องมาดูว่าเขาทำผิดหรือไม่ ถ้าทำผิดก็ต้องติดคุก แต่เขาไม่หนีเพราะเขาหนีไม่ได้ด้วย แต่บางคนผิดไม่ผิดยังไม่รู้เลย แต่ก็หนีแล้ว เรื่องการทำแบบนี้ผมว่ามันไม่ใช่ เราอย่ามาสร้างการรู้ผิดๆ แบบนี้นะครับ นี่ไม่ได้หมายถึงใคร เพราะพยายามไม่ยุ่งเกี่ยวอยู่แล้วในเรื่องของกระบวนการยุติธรรม เพียงแต่ให้ถึงสิ่งดีๆ ที่รัฐบาลหรือคสช. ได้ดำเนินการบ้าง เพราะทุกอย่างต้องเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมอยู่แล้ว จบหน้าที่ผมแล้ว และเรื่องที่เกิดก็ไม่ใช่ว่าเรื่องที่ผมทำอะไรขึ้นมาใหม่ๆ ด้วย เป็นเรื่องเดิมที่ยังไม่เคยเข้าก็เอาเข้าไป มันจะได้จบซักที ปัญหาใหม่มันก็จะมาอีก เดี่ยวคนกระทำผิดก็มีมาอีกก็จะได้ว่ากันต่อไป ถ้าคดีเก่าไม่จบก็จะเดินไปข้างหน้าไม่ได้ ก็จะติดขัดไปหมดและเกิดความวุ่นวายอีก สิทธิมนุษยชนก็ไม่อาจเกิดขึ้นได้

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ทรงเป็นแบบอย่างในเรื่องนี้อยู่แล้ว ทรงดูแลประชาชนมาโดยตลอดระยะเวลา ๗๐ ปีแห่งการครองราชย์ ทรงดูแลด้วยความเสมอภาคเท่าเทียม ไม่เลือกปฏิบัติ ทรงวางรากฐานการพัฒนาอย่างยั่งยืน เกี่ยวกับพระราชกรณียกิจนานัปการ ทำให้คนไทยทุกพื้นที่ได้เข้าถึง ท่านต้องย้อนกลับไปดูประเทศไทยเมื่อ ๗๐ ปีที่แล้ว ๕๐ ปีที่แล้ว ๓๐ ปีที่แล้วว่าเกิดอะไรขึ้นบ้างในประเทศไทย มีการพัฒนาตามลำดับหรือไม่ ตามช่วงเวลาหรือไม่ นั่นแหละเรียกว่า ยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งมีมาอย่างนั้นอยู่แล้ว ภายใต้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของในหลวงรัชกาลที่ ๙ หรือภายใต้ศาสตร์พระราชา หรือยุทธศาสตร์การพัฒนาของพระองค์ท่าน เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ซึ่งพระองค์ท่านทรงทำทุกอย่าง เข้าใจปัญหา เข้าใจพื้นที่ เข้าใจดูแลความสูงต่ำของพื้นที่ น้ำท่าขาดแคลน ทรัพยากรธรรมชาติเป็นอย่างไร เข้าถึง เข้าใจถึงปัญหา เข้าใจประชาชน เข้าใจพื้นที่ เข้าไปให้ถึงและยังทรงเข้าเยี่ยมประชาชน รับฟังปัญหาด้วยพระองค์เองและหาแนวทางในการพัฒนา ประเทศไทยถึงได้เดินหน้ามาถึงทุกวันนี้ตลอด ๗๐ ปีที่ผ่านมา ย้อนไปดูอย่าลืมของเดิม การจะทำอะไรก็ตามเราต้องคำนึงถึงตลอดระยะเวลาของประเทศไทยที่ผ่านมาเป็นอย่างไร และพัฒนามาอย่างไร ซึ่งหลายๆ ประเทศก็เป็นเช่นเดียวกันครับ มีความเป็นมาแบบนี้ในหลายประเทศ ที่จะต้องมีประวัติศาสตร์ที่ทุกคนภาคภูมิใจ แต่หลายคนกลับไม่ภาคภูมิใจและพยายามจะสร้างประวัติศาสตร์ใหม่ ซึ่งเป็นคนละเรื่องกัน จึงอยากจะฝากไว้ด้วย ให้ทุกคนไปทำความเข้าใจในการศึกษา ในส่วนของเยาวชนด้วยครับ

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร พระองค์ทรงตรากตรำทุกอย่าง ไม่เห็นแก่ความเหน็ดเหนื่อย เหนื่อยยาก ตลอดพระชนม์ชีพของพระองค์ เพราะพระองค์ทรงคำนึงถึงศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ คุณค่าของคนตามหลักสิทธิมนุษยชนอย่างแท้จริง ซึ่งพระองค์ได้รับรางวัลความสำเร็จสูงสุด ด้านการพัฒนาคนของโครงการแห่งสหประชาชาติ หรือ UNDP Award ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๙ ซึ่งรัฐบาลนี้ ได้นำมาขับเคลื่อนทุกอย่าง เพื่อให้ได้รับรู้ในเวทีสหประชาชาติ ไม่ว่าจะเป็น G 20 G 77 AEC อื่น ๆ ซึ่งทุกประเทศก็รับไปเพราะมีประโยชน์ในเรื่องของการดำรงชีวิต การพัฒนาที่สอดคล้องกับความเป็นจริงของประเทศต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของเศรษฐกิจ ธุรกิจ การพัฒนา การเกษตร การดำรงชีวิต ทุกอย่างเป็นประโยชน์ทั้งหมด เพียงแค่หลักการง่าย ๆ คือ ๓ ห่วง ๒ เงื่อนไข คือ การมีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันที่ดี มีความพอประมาณ ภายใต้ความรู้และคุณธรรม นั่นคือ ๓ ห่วง ๒ เงื่อนไข เพราะเราก็ต้องมีความรู้ การศึกษาสำคัญที่สุด ในการพัฒนาประเทศ ซึ่งไม่ว่าท่านจะเดินหน้าไปอย่างไรก็ตาม ลงนามความร่วมมือและมีวาระแห่งชาติอะไรก็ตาม ถ้าการศึกษา ทรัพยากรมนุษย์ของเรายังไม่ไปถึงตรงนั้นก็เปล่าประโยชน์ครับ ก็จะเป็นเพียงแค่เพียงผิวเผินที่เราได้พูด ได้ทำไป แต่สิ่งสำคัญต้องทำให้มันเกิดความเป็นจริงให้ได้ เป็นรูปธรรมให้ได้ในประชาชนและโดยเฉพาะอย่างยิ่งคนรุ่นใหม่ของเรา ซึ่งหมายถึงคนที่มีความพร้อมในการเข้าสู่โลกแห่งการแข่งขันในอนาคต แข่งขันด้วยสติปัญญา ความรู้ คุณธรรม ถ้าเราสร้างคนรุ่นใหม่ของเราให้ได้ เรื่องสิทธิมนุษยชนก็ไม่ต้องเป็นห่วง เพราะจะไม่มีทางเกิดขึ้นได้อย่างแน่นอนในเรื่องของการละเมิดสิทธิมนุษยชน เพราะทุกคนมีโอกาสนี้เท่าเทียม แต่ทุกคนต้องมีความพร้อมในการแข่งขัน トラバแต่ที่ยังมีการละเมิดสิทธิมนุษยชน มีการเอารัดเอาเปรียบกัน แสดงว่า คนของเรายังไม่พร้อมที่จะเข้ารับการแข่งขัน แล้ววันข้างหน้าก็จะลำบากกว่าวันนี้ วันนี้อ่ยมัวแต่มาทะเลาะกับผมอยู่เลย เตรียมการไว้วันข้างหน้าให้ลูกหลานของท่านนะครับ ว่าเขาจะอยู่อย่างไรในวันข้างหน้าอย่าไปเลี้ยงลูกให้มีความอ่อนแอ วันนี้คนที่นั่งอยู่ข้างหน้าตรงนี้ได้ผมเชื่อว่าพ่อแม่ไม่ได้เลี้ยงเราให้สบายมา ซึ่งพ่อแม่เขาเลี้ยงมาดี เลี้ยงด้วยความเข้มงวด แต่ปัจจุบันนี้กลับกันไปหมด จากพ่อแม่มาเป็นลูก ลูกมาเป็นพ่อแม่ ไม่รู้ใครฟังใครกัน สรุปคือเพื่อนคือพ่อ โซเชียลกลายเป็นพ่อแม่ ซึ่งไม่ควรที่จะเกิดขึ้น นั่นแหละที่ทุกท่านจะต้องนำไปคำนึงถึงด้วย ไปมองบริบททั้งหมดเกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชน และมีใครบ้าง Stakeholder ทั้งหมดที่เกี่ยวข้อง คือใคร ไม่ว่าจะเป็นนักศึกษา กฎหมาย ผู้ปฏิบัติ การเรียน การสอน ทั้งหมด นั่นคือ บริบททั้งหมดที่เกี่ยวข้อง ทุกปัญหาเป็นอย่างนี้หมด ถ้าคิดให้มากจะต้องคิดแบบนี้ จึงจะประสบความสำเร็จ ถ้าจะ

สำเร็จได้ ไม่ใช่คิดคนเดียวต้องมีคนร่วมมือกันในทุกระดับ ทุกคนต้องเข้ามาร่วมกันจะแก้ไขเรื่องสิทธิมนุษยชน
อย่างไร ทุกคนต้องมาหารือกัน ทั้งองค์กรอิสระ รัฐบาล หน่วยงานอื่น ๆ วันนี้เราขับเคลื่อนด้วยประชารัฐ
ซึ่งประชารัฐเป็นตัวละครสำคัญที่สุดในการที่จะเดินหน้าประเทศนี้ ด้วยความร่วมมือของรัฐ โดยข้าราชการ
ภาคธุรกิจ เอกชน ประชาสังคม NGOs ประชาชน องค์กรอิสระทั้งหมด และถ้าหากทุกคนยังกำหนดการ
ทำงานของตนเองมาเป็นกรอบแล้ว จับเฉพาะเรื่องของตัวเอง มันคงไปไม่ได้หรอกครับ ท่านต้องมองว่า
เป้าหมายสุดท้ายวิสัยทัศน์ของเราคือ มันคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ย้อนกลับมาดูว่าอะไรที่จะไปตรงนั้นได้มีตั้งหลายอย่าง
วิธีการขับเคลื่อน นอกจากยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนแม่บทของ
ทุกกระทรวง รวมทั้งกระบวนการทำงานในแต่ละขั้นตอน มีการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล มีกฎหมาย
แล้วแต่ละคนจะร่วมมือกันอย่างไร แก้ปัญหาแต่ละประาะให้มันเดินหน้าไปได้อย่างไร ผมว่าทุกประเทศก็ทำกัน
แบบนี้ะครับจากการศึกษา มา อย่าไปมองว่าวันนี้ทำไมเขาถึงได้ดีขนาดนี้ แต่ความมั่งคั่งย้อนกลับไปใน ๕ ปี
๑๐ ปี ๒๐ ปี ๓๐ ปีที่ผ่านมา หรือ ๑๐๐ ปี ๒๐๐ ปี ว่าเขาเป็นอย่างไร เราเป็นประเทศมา ๗๐๐ กว่าปีแล้ว
ย้อนกลับไปได้ว่าเราน่าจะทำอะไรได้ดีกว่านี้หรือไม่ ถ้าเราปรับตัวก็ตาม ที่เรายังไม่ปรับวิธีการทำงานของเราใหม่
ความคิดของเราใหม่ ปรับวิสัยทัศน์ใหม่ ก็จะเป็นเหมือนเดิม เหมือน ๗๐๐ กว่าปีที่แล้ว คือคิดแบบไหนก็จะ
ทำงานแบบนั้น วันนี้ต้องแก้ไขทั้งหมดที่เรียกว่าการปฏิรูป การปฏิรูปคือ การทำสิ่งเดิมที่ไม่ดีให้มันดีขึ้น
ถ้าการทำงานแบบเดิม แค่การปรับปรุงแบบการทำงาน บุคลากร ก็แค่วิธีการเดิม แต่จะดีขึ้น ถ้านำมาหารือกัน
ข้ามหน่วยงาน ข้ามกระทรวง แต่ ณ วันนี้ การปฏิรูปคือการปฏิรูปทั้งระบบ ตั้งแต่การคิด การลงมือทำ
การแก้ปัญหาให้เกิดขึ้น คิดล่วงหน้า มีแผนเผชิญเหตุ และบางครั้งก็มีการแก้กฎหมายไปด้วย เรียกว่า
การ Reform ทำใหม่ ยกเครื่องใหม่ ต้องหาเครื่องจักรตัวใหม่ ถึงได้เกิดเศรษฐกิจ AEC ขึ้นมา ให้เป็นเศรษฐกิจ
ขนาดใหญ่ เพื่อจะดึงดูดการลงทุนและทำให้การลงทุนนี้เกิดประโยชน์ขึ้นมา และนำประโยชน์มาให้กับ
คนอื่น คนอื่นจะได้เข้าถึง มีเศรษฐกิจใหม่เกิดขึ้น จังหวัดต่อจังหวัด เชื่อมโยง เศรษฐกิจ AEC ทั้งตะวันตกและ
ตะวันออก เหนือ ใต้ ความร่วมมือจากข้างบนจากต่างประเทศ ซึ่งทั้งหมดนี้ทุกคนต้องมองภาพใหญ่ให้หมด
เพราะเราไม่ได้อยู่คนเดียวบนโลกใบนี้ เพราะฉะนั้นเรื่องสิทธิมนุษยชน จึงเป็นเรื่องสำคัญ เพราะทุกคนจะได้
เข้าถึงสิ่งที่เรากำลังคิดและทำอยู่นี้ ไม่ใช่มีแต่คำพูดสวยหรู มันคง มั่งคั่ง ยั่งยืน แต่ไม่รู้อะไรจะทำไปถึงตรงนั้นได้
อย่างไร ทั้งหมดที่ผมกล่าวมานี้ สิทธิมนุษยชนเป็นส่วนประกอบที่สำคัญ อาจจะเรียกได้ว่าสำคัญที่สุด เพราะ
มันเกี่ยวกับคนทั้งประเทศ เกี่ยวกับคนทั้งโลก เพราะเราอยู่ในโลกใบเดียวกัน และมีเขตพื้นที่ดินต่อเชื่อมโยงกัน
ทั้งดิน น้ำ ทะเล มหาสมุทร ทั้งหมด ๑ ใน ๔ ของโลก มีการใช้อากาศเดียวกัน ทุกอย่างถึงกันหมด เรามีความ
รับผิดชอบต่อสังคม ต่อประเทศเรา ต่ออาเซียน กับประชาคมโลกอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่อง SDGs ลดโลกร้อน
ลดแก๊สเรือนกระจก เราก็กต้องทำไปกับทั่วโลกทั้งหมด แต่สิ่งที่สำคัญทั้งหมดก็อยู่ที่เรา คือเราอย่าปิดกั้นตัวเอง
ปิดกั้นประเทศว่าเราพัฒนาไม่ได้ นั่นแหละครับคือสิ่งสำคัญที่จะให้ช่วยกันคิดว่าจะทำอย่างไรให้ทำได้ โดยที่
เราจะไม่เสียอะไรเลยสักอย่าง แต่ค่อนข้างยาก ไม่ใช่ทำสองอย่างเสียหนึ่งอย่าง หรือทำสามอย่างได้สองอย่าง
เสียหนึ่งอย่าง นี่คือนปัญหาของบ้านเรา มองมุมเดียวตลอด มองหน้าที่ของตัวเอง มองกฎหมายของตัวเอง
ฉบับเดียว ประเทศเดินหน้าไม่ได้ และไม่อาจ Reform ปฏิรูปประเทศไปได้ทั้งหมด

๓. เหตุผลของการประกาศวาระแห่งชาติ

การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
บรมนาถบพิตร และสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร รัชกาลที่ ๑๐ ทั้งสองพระองค์
รวมถึงพระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์ร่วมสานต่อพระราชปณิธานด้วยเช่นกันจนถึงปัจจุบัน ที่ทรงพัฒนา
ในเรื่องดังกล่าวมาอย่างต่อเนื่อง และสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบันก็ทรงรับสั่งมาแล้วว่า ให้สืบสาน
ต่อยอด รักษาสิ่งที่มีที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ได้ทรงทำไว้ ไม่มีอะไร

ใหม่อีกแล้ว แต่ทำได้ ทำให้ดี ประยุกต์ให้ได้ ซึ่งท่านจะทรงรับสั่งกับผมเสมอที่ได้ถวายรายงานการทำงานของรัฐบาลในทุกเรื่อง และท่านก็จะทรงเตือนรัฐบาลเสมอว่าอย่าลืมในเรื่องเหล่านี้ และในขณะนี้ประเทศเราก็อยู่ในช่วงเวลาแห่งการศรัทธาเสียใจกันอยู่ เพราะฉะนั้น เราก็ต้องนำสิ่งที่เราเป็นทุกข์ สิ่งที่เราศรัทธาเสียใจ มาทำให้เกิดประโยชน์กับตัวเอง ประเทศชาติ พระองค์ท่านจะได้ทรงหมดกังวล เพราะฉะนั้นประเทศไทยอยู่โดดเดี่ยวไม่ได้ บางคนกล่าวว่าเราอยู่ได้ ผมว่าขนาดรัฐบาลมาแบบนี้ยังอยู่ไม่ได้ ไม่ใช่เพราะเกรงกลัวอำนาจของต่างประเทศ แต่เป็นเพราะเกรงว่าจะเปลี่ยนวิกฤตที่รัฐบาลเข้ามาเป็นโอกาสไม่ได้ เพราะรัฐบาลเข้ามาทำงานบนสถานการณ์วิกฤต จึงต้องใช้วิกฤตตรงนี้ให้เป็นโอกาสให้มากที่สุด ใช้เวลาให้สั้นที่สุดในการที่เปลี่ยนแปลงประเทศและปฏิรูปประเทศของเราให้มีเกียรติยศ ศักดิ์ศรีของประเทศไทย ศักดิ์ศรีของอาเซียน

วันนี้ถ้าเราไม่คำนึงถึงหลักสิทธิมนุษยชน ในเรื่องอะไรบ้าง เช่น การค้ามนุษย์ การประมงที่ผิดกฎหมาย (Illegal Unreported and Unregulated Fishing : IUU) การละเมิดสิทธิในการไม่ดูแลแรงงาน ซึ่งเรื่องเหล่านี้มันต้องไม่เกิดขึ้น ผมได้สั่งการไปชัดเจนให้ลงโทษกับผู้ไม่ปฏิบัติตาม เหลืออย่างเดียวที่ไม่ได้ดำเนินการคือไม่ได้ลงไปตรวจโรงงานเองเท่านั้น เพราะฉะนั้นทุกอย่างมันผ่านขั้นตอนของทุกคน ทุกกระทรวงด้วยกัน ใครทำผิด ก็ต้องถูกลงโทษ ถ้าเจ้าหน้าที่ก็ต้องลงโทษสถานหนัก ถ้าผู้ประกอบการผิดก็คือผิด ไม่ใช่จับแต่เฉพาะรายเล็กรายใหญ่ไม่จับ ก็เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนเขาเช่นกัน ผมคำนึงถึงทุกอย่างในการทำงาน เพราะฉะนั้นเจ้าหน้าที่ต้องทำงานอย่างเต็มที่ ทั้งพลเรือนและทหาร เพราะเราต้องการสร้างความมุ่งมั่นในเรื่องของการส่งเสริม การคุ้มครองสิทธิมนุษยชนอย่างจริงจังเพื่อจะสร้างความเชื่อมั่นกับนานาชาติประเทศ และขณะเดียวกันก็อย่านำสิ่งเหล่านั้นมากดดันเรามากจนทำอะไรไม่ได้ เราจะต้องชี้แจงให้ได้ว่าขั้นตอนอย่างไร ต้องทำอะไร ๑ ๒ ๓ ๔ สิ่งไหนทำแล้ว สิ่งไหนยังไม่ได้ดำเนินการ อะไรที่อยู่ระหว่างดำเนินการ ชี้แจงให้ได้ แต่หากมีการชี้แจงแบบรวบๆ ก็จะตอบคำถามนานาชาติไม่ได้ทั้งหมด ท่านต้องแยกให้ออกว่าเรื่องสิทธิมนุษยชนท่านได้ทำอะไรไปแล้วบ้าง ในเรื่องของประชาชน ชุมชน อาชีพ กลุ่มอาชีพต่างๆ และด้านอะไรบ้าง กิจกรรมหลักคืออะไร หลักการในเรื่องสิทธิมนุษยชน ต่างประเทศเขาทำอย่างไร ต้องแยกออกมาเป็นประเด็น และตีโจทย์ให้แตก และแยกออกมาว่าอะไรคือระยะยาว ๒๐ ปี และถอยหลังออกมา บางอย่างเชื่อว่าทำทั้งหมด แต่อยู่ที่ว่าจะทำได้มากน้อยแค่ไหน บางอย่างก็แก้ไขได้ ๑๐๐ % บางอย่างก็ทำได้ ๖๐-๗๐ % ก็ยังแก้ไขไม่ได้ทั้งหมด เพราะปัญหายังคงเกิดขึ้นทุกวัน ยิ่งคนมีมากขึ้น ปัญหาก็มากขึ้นตามไปด้วย และเมื่อกติกาโลกมีการเปลี่ยนแปลง ทั้งเรื่องสภาพอากาศ คนกลัวน้ำท่วมโลก พายุก็เกิดขึ้น ฝนตกน้อยลง ตกบางพื้นที่แต่ท่วมเกือบทุกประเทศ ซึ่งเมื่อมีเหตุการณ์เกิดขึ้นก็ทำให้เกิดผู้คนบาดเจ็บและสูญเสียเป็นร้อย เป็นพันคนเป็นล้านๆ คน ประเทศเรานี้ถือว่าโชคดีเป็นแผ่นดินที่ปลอดภัยแล้ว แต่ปัญหาย่อยที่เราป้องกันตัวเองจากความเสียหายหรือยัง อย่างที่ใครยังปลูกบ้านอยู่ริมน้ำติดกับแม่น้ำ ก็จะต้องมีโอกาสที่จะเกิดน้ำท่วม เรามีแผนหรือเตรียมการป้องกันหรือไม่ อย่างไร ส่วนนี้เป็นสิ่งที่ประชาชนไม่ค่อยเข้าใจและเตรียมการในเรื่องนี้ ซึ่งรัฐบาลก็ต้องดูแลและครับ

เพราะฉะนั้น วันนี้เราจะต้องไม่ให้ใครมาบิดเบือนในเรื่องสิทธิมนุษยชน สร้างความแตกแยกขึ้นในสังคมไทยได้อีก เราต้องคำนึงถึงประชาชนมาก่อนเหนือสิ่งอื่นใด เพราะถ้าเกิดปัญหาเกี่ยวพันกันหมด แล้วไม่มีใครทำอะไร สถานการณ์ทุกวันนี้ ทุกคนก้มหน้าก้มตาทำมาหากินแต่ค่อนข้างลำบากขึ้น สาเหตุเพราะเศรษฐกิจโลกมีปัญหากระทบต่อเศรษฐกิจในประเทศไทย ราคาผลผลิตตกต่ำ ค่าเงิน นโยบายต่าง ๆ ทุกอย่างมีปัญหาสัมพันธ์กันหมด ไม่ใช่ขายของไม่ได้มีปัญหา รัฐบาลก็พยายามช่วย ช่วยได้แค่ไหนก็พยายามช่วยเต็มที่ เพราะฉะนั้นเราจะทำแบบเดิมไม่ได้อีกแล้ว เราต้องปฏิรูปทั้งระบบ และสิ่งสำคัญที่สุด คือ ความคิด ความเข้าใจ โดยต้องยึดหลักสิทธิมนุษยชน หลักความสุจริต หลักธรรมาภิบาล แล้วก็จะขับเคลื่อนประเทศไปได้

ดังนั้น การประกาศวาระแห่งชาติ ในวันนี้เป็นสิ่งสำคัญ ประกาศไปแล้วต้องทำให้ได้ เพราะจะเป็นแรงส่งเสริมในเรื่องความสามารถในการขับเคลื่อนนโยบายประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี การขับเคลื่อน

เศรษฐกิจ Thailand 4.0 ปฏิรูปเศรษฐกิจใหม่ไปเป็นเศรษฐกิจ ๔.๐ ดิจิตอล ๔.๐ ทุกอย่างจะต้อง ๔.๐ มีคนเคยกล่าวว่าเลข ๔ เป็นเลขไม่ดี เลข ๐ ก็ไม่ดีตามหลักโหราศาสตร์ ทำไมรัฐบาลนำมาตั้งแบบนี้ ก็ทั่วโลกมีการกำหนดให้เป็น ๔.๐ จะให้ตั้งเป็น ๔.๙ หรืออย่างไร เนื่องจาก ๔.๐ เป็นการนำนโยบายที่นานาประเทศดำเนินการมาปรับใช้กับประเทศไทยเพื่อให้สามารถเชื่อมต่อกับทั่วโลกได้ เราไม่ได้คิดเอง แต่ทั้งนี้ ต้องมีการขับเคลื่อนในหลาย ๆ อย่าง ใน ๔.๐ บางคนบอกไปไม่ถึงหรอก มันอยู่แค่ ๐.๔ อยู่เลย เราไม่ควรดูถูกตัวเอง เรามีคนตั้ง ๑ ๒ ๓ ๔ เรามีทั้งหมดแล้ว มีดีออกเตอร์ก็คน มีคนเรียนจบสูงๆ ตั้งเท่าไร ที่ต้องหาวิธีการทำงานร่วมกันให้ได้ ขัดแย้งกันไม่ได้ ส่วนใหญ่บางครั้งเราจะเชื่อมั่นว่าตัวเองถูกเสมอ ผมไม่เคยคิดว่าตัวเองถูกเสมอ ผมก็ต้องฟัง หรือสั่งบางครั้งอาจเร็วไปบ้าง แต่สุดท้ายผมก็ต้องทบทวนว่าเรื่องนี้เป็นอย่างไร เรื่องนี้แก้ไขได้ เราต้องปรับปรุงตัวเอง ที่มุ่งลดปัญหาให้ได้ก่อน กลับมาทบทวนและค่อยแก้ไขกันใหม่ต่อไป หากใช้มาตรการที่รุนแรงแล้วจะได้อะไรขึ้นมา ควรเปิดโอกาสให้เป็นไปตามกฎหมาย ผมมีหน้าที่ในการบริหารรักษาความสงบเรียบร้อย ทำให้บ้านเมืองเกิดความสันติสุข สร้างบรรยากาศในการปรองดอง เว้นแต่บางคนไม่อยากจะปรองดอง ก็ต้องปล่อยไป เพราะผมปรองดองกฎหมายกับใครไม่ได้

รัฐบาลมุ่งมั่นอย่างเต็มที่ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ กล่าวไว้ถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ ความเสมอภาคของบุคคลย่อมได้รับความคุ้มครอง ซึ่งถ้าตีความตรงนี้ไม่ได้มีการเขียนหน้าท้าวไว้ แต่เรื่องหน้าที่ของทุกคนมีอยู่แล้ว คือหน้าที่ทุกคนต้องคุ้มครองเขาด้วย เพราะไม่ใช่คุ้มครองจากรัฐธรรมนูญฉบับนี้เพียงอย่างเดียว แต่เป็นการคุ้มครองจากคนทุกคน เพราะทุกคนมีหน้าที่ต้องคุ้มครองดูแลอยู่แล้ว คือหน้าที่ทุกท่านไม่ใช่หน้าที่ผมคนเดียว ผมเป็นผู้นำในการบริหาร ในการแก้ปัญหา นำทุกท่านเพื่อให้เดินไปพร้อม ๆ กัน

ที่ผ่านมาได้แถลงนโยบายและผลงานไปเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ในช่วงระยะเวลา ๓ ปี ก็มีการนำเสนอผลงานในเรื่องต่าง ๆ ค่อนข้างมากทุกอย่าง ก็ต้องขอบคุณหลายฝ่ายที่ช่วยกันให้ดีขึ้นมาโดยตลอด วันนี้เราก้ทำเรื่องคนด้อยโอกาส คนที่ไม่มีที่ทำกิน ทุกวันนี้รัฐบาลไม่อาจหาที่ดินทำกินหรือจัดสรรที่ สปก.ให้อยู่ตลอด คงไม่เพียงพอและเป็นไปไม่ได้ เพราะที่ดินประเทศเรามีไม่เท่าไร และบางส่วนเป็นที่ดินของเอกชนด้วย และหากที่ดินเป็นของเอกชนที่มีทั้งได้มาอย่างถูกหรือผิดกฎหมายก็ต้องมาพิจารณา หากถูกกฎหมายก็ต้องให้เอกชนได้ถือครอง แต่หากผิดกฎหมายก็ต้องมีการสอบสวน มีการดำเนินคดีหรือต้องยึดคืน เมื่อยึดคืนก็จะได้นำมาจัดที่ดินทำกินให้ประชาชนต่อไป ทุกวันนี้รัฐบาลก็มีการจัดที่ดินทำกินในทุกพื้นที่ ทุกจังหวัดให้ประชาชน ซึ่งก็อยู่ในแผนงาน โครงการที่วางไว้ ซึ่งถ้าหากมีแต่จัดสรรและมอบให้ ประชาชนอยู่ตลอด วันข้างหน้าก็ไม่มีให้อีก เพราะฉะนั้นวันนี้รัฐบาล ก็ให้ผ่านทางคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ สิ่งเหล่านี้รัฐบาลนี้เป็นคนคิดทำใหม่ แต่ใช้กฎหมายเดิม โดยให้ผู้ว่าราชการจังหวัดขอใช้พื้นที่และประชาชนใช้ประโยชน์ในพื้นที่ๆ เขาทำกินหรืออาศัยอยู่แล้ว แต่ไม่มีสิทธิทำกินก็ควรทำให้ถูกต้อง จะได้เกิดความสบายใจ แล้วก็จะได้ไปส่งเสริมแก้ปัญหาเรื่องอื่น ๆ ต่อไป อย่างเช่น ที่จังหวัดสระแก้ว ที่เกิดความไม่เข้าใจกัน ท่านผู้ว่าราชการจังหวัดจะต้องระมัดระวัง คือในเรื่องดังกล่าวถ้าหากมีการจัดสรรที่ดินเสร็จเรียบร้อยแล้ว ขั้นตอนต่อไปจะต้องทำอย่างไร ซึ่งเป็นการจัดสรรที่ดินทำกินเพื่อการสาธิต แต่ชาวบ้านเกิดความไม่เข้าใจ ซึ่งบางครั้งดูเหมือนเป็นเรื่องเล็กน้อย แต่ก็อาจเป็นเรื่องที่ทำให้เกิดการร้องเรียนมาถึงรัฐบาล เพราะพอเราจัดสรรที่ดินทำกินให้ประชาชนแล้ว ทุกคนที่ได้ไม่เคยมีสิทธิในที่ดิน พอได้ที่ดินแล้วคนละแบบ คิดว่าจบแค่นั้นแล้ว นอกนั้นไม่รู้เรื่องกฎหมายการขอไฟฟ้า ขอน้ำ ขึ้นทะเบียนบ้าน อะไรอีกมาก บางครั้งคนของเราจะไม่ทราบถึงขั้นตอนเป็นอย่างไร และนี่คือ สิ่งที่เราขาดอยู่ คือ การสร้างการรับรู้ การกระจายสิทธิ การใช้ประโยชน์ การถือครอง ส่วนอีกมุมหนึ่งมีหลายคนกล่าวว่า ควรมีการไปยึดคืนที่ดิน ส่วนนี้ต้องมีการพิจารณาให้รอบคอบว่าที่ดินเขาได้มาอย่างไร ได้มาอย่างถูกต้องหรือไม่ หากถูกต้องมีการซื้อขายมาคงไม่อาจไม่ยึดคืนใครได้ หรือเห็นว่าเขามีมากหรือรวยก็ไปยึดของเขาคงเป็นไปไม่ได้ เมื่อวานมีคนมาเสนอให้ผมไปหาเงินเพื่อซื้อหุ้น ปตท. กลับคืนมา ซึ่งยังไม่รู้เลยว่าจะใช้เงิน

เท่าไร แล้วมีการเสนอให้ซื้อกลับมาในราคาทุนการเสนอในลักษณะเช่นนี้ เป็นไปไม่ได้เลยในข้อเท็จจริง ซึ่งเป็นการสร้างความไม่เข้าใจให้เกิดขึ้น และท่านนายกรัฐมนตรีได้เน้นย้ำให้ดูสื่อโทรทัศน์ที่เป็นสาระในการพัฒนาประเทศและศึกษาประเทศต่าง ๆ ว่ามีความเจริญก้าวหน้า มีการพัฒนาอย่างไร เพื่อให้เกิดแรงบันดาลใจ เพื่อเป็นแบบอย่างและนำมาปรับใช้กับประเทศเรา

ในเรื่องกระบวนการยุติธรรม ปัจจุบันมีกองทุนยุติธรรม มีหลาย ๆ อย่างที่จะพัฒนากระบวนการยุติธรรม หรือเรื่องที่ร้องเรียนมาผมก็สั่งการให้ทั้งหมดแล้วครับ หากเรื่องใดมีข้อสงสัยก็มีการทบทวนให้ เพื่อให้คลายข้อสงสัย ซึ่งมีช่องทางในการร้องเรียนอยู่แล้ว ไม่ควรอ้างว่าร้องไปก็ไม่ได้ ควรมีการฟังเหตุและผล ซึ่งข่าวต่างๆ ที่ปรากฏในสื่อและโซเชียลมีเดียไม่ค่อยมีมูลความจริง ทำให้สังคมเกิดความสับสน บางเรื่องควรมีการนำเสนอเพียงครั้งเดียวก็เพียงพอแล้วแต่กลับนำมาเสนอซ้ำแล้วซ้ำอีกและไม่ได้มีสาระอะไรมากนัก ซึ่งสื่อควรมีการนำเสนอสิ่งดี ๆ บ้าง พอมีการจัดอันดับข่าวกลับกลายเป็นว่า ข่าวที่มีความสนใจมากที่สุดได้แก่ คดีเกี่ยวกับผู้หญิงรายหนึ่งมีสามีถึง ๑๒ คน ซึ่งไม่น่าที่จะเป็นเช่นนั้นเลย จริง ๆ ควรที่จะไปนำเสนออะไรที่เป็นประโยชน์อะไรดี ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาประเทศ ซึ่งทุกท่านมีจินตนาการอยู่แล้วจะได้มาช่วยต่อยอด ขับเคลื่อนประเทศให้เกิดความรวดเร็วยิ่งขึ้น ส่งเสริมนโยบาย ลดความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น และในวันข้างหน้าถ้าเรายังมีการค้ามนุษย์ มีการใช้แรงงานผิดกฎหมายเกิดขึ้นอยู่ ถ้าต่างชาติไม่ซื้อสินค้าของเราจะอย่างไร ต้องช่วยกันคิดและไม่ควรคิดเข้าข้างเราเองว่าเราถูกเขารังแกมองในมุมลบ แต่ควรคิดแก้ไขปัญหามากกว่า

เรื่องที่เราทำได้ไม่ถึงตามตัวชี้วัด เราก็ต้องเร่งรัด ซึ่งรัฐบาลได้เห็นชอบและประกาศใช้แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ ไปแล้ว เมื่อวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๗ ซึ่งในอีกสองปีข้างหน้าก็ใกล้จะหมดวาระแล้วในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ที่ประเทศไทยจะต้องจัดทำแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๔ ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๖ ต่อไปอย่างต่อเนื่อง อะไรที่ทำไม่ได้ ทำไม่สำเร็จก็ต้องทำต่อ อะไรที่ทำติดอยู่แล้วก็ทำต่อไป ไม่มีวันจบสิ้นหรอก เพราะคนมีมากขึ้น คนมีการเปลี่ยนแปลง กฎหมายและโลกก็มีการเปลี่ยนแปลงไป ทิศทางวาระแห่งชาติที่กล่าวถึงในวันนี้ก็ให้นำมาขับเคลื่อน สิ่งสำคัญคือกลยุทธ์ ๔+๓+๒+๑ = Goal ให้มองถึงการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไปในอนาคต

เรื่องสำคัญที่ปรากฏในวาระแห่งชาติฯ ก็คือ ๑. **ฐานข้อมูล** วันนี้ฐานข้อมูลทุกท่านจะต้องทำให้ดี วันข้างหน้าเราจะต้องมี DATA CENTER ควรมีการบันทึกข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน โดยในระยะที่ ๑ ผมต้องการให้ DATA CENTER ของกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (ICT) สามารถบรรจุเรื่องนี้เข้าไปว่ามีก็เรื่อง มีประชาชนและเจ้าหน้าที่เท่าไร มีอะไรที่เกี่ยวข้องทั้งหมด เพื่อจะแก้ไขปัญหาได้ และให้ทุกคนเข้าถึงข้อมูลได้ เพราะฉะนั้น DATA CENTER ของรัฐบาลจะต้องมีก็คือ (๑) การให้ประชาชนได้เรียนรู้ รับรู้ ช่องทางต่าง ๆ (๒) การเข้าถึงกิจกรรมของตัวเองและหน่วยที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็น เกษตร หรือธุรกิจ อื่น ๆ (๓) ช่องทาง ทั้งของข้าราชการ งบประมาณ แผนงาน จะได้ว่ารู้ทั่วกันเพื่อจะได้บูรณาการ สุดท้าย (๔) ความมั่นคง ซึ่งจะเป็นเรื่องค่อนข้างลับและมีการรักษาความปลอดภัย ซึ่งผมต้องการเห็นภายในปีนี้ที่ทุกกระทรวงจะต้องให้ความร่วมมือ ไม่ใช่ปิดทั้งหมด เพราะบางเรื่องสามารถเปิดเผยได้ ตามพระราชบัญญัติอำนาจความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ และพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

๒. **ทัศนคติของเจ้าหน้าที่รัฐ** แม้จะทำอะไรก็ตามจะต้องทำตามกฎหมายเป็นหลัก ไม่ไปละเมิดสิทธิผู้อื่นทุกท่านย่อมทราบดีว่าอะไรละเมิดหรือไม่ละเมิด ไม่ควรตีความเข้าข้างตัวเอง หากสามารถกระทำได้อย่างที่กล่าวมาแล้วก็จะแก้ไขปัญหาได้ง่ายขึ้น หากเจ้าหน้าที่มิได้กระทำผิดก็จะแก้ไขปัญหาสิทธิมนุษยชนได้ทั้งหมด ทุกคนจะได้เรียนรู้ว่าทำอะไรถึงจะไม่ไปละเมิดสิทธิคนอื่น จะได้สอนและแนะนำประชาชนได้ด้วย

๓. การปรับปรุงพัฒนากฎหมาย วันนี้มีหลายตัวที่จะต้องแก้ไขปัญหา ซึ่งจะเห็นได้ว่าสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) จะมีการถกเถียงกัน ที่คงไม่อาจไปสั่งใครได้ เพราะทุกคนมีความคิดของตนเอง ไม่ควรที่จะไปถูกใคร เนื่องจากการตั้งสนช.มาเพื่อให้ช่วยพิจารณากฎหมายต่าง ๆ ไม่ได้มาเพื่อสนับสนุนรัฐบาล เพราะรัฐบาลเองก็ไม่อาจที่จะไปรู้เรื่องกฎหมายสองสามร้อยฉบับได้ เพียงแต่ให้สนช.ได้ช่วยพิจารณากฎหมาย แล้วก็รับฟังความคิดเห็นจากภายนอก หน่วยงานและทุกคน นั่นคือ รูปแบบวิธีการออกกฎหมาย ซึ่งไม่ได้มีความแตกต่างอะไรกับรัฐบาลที่ผ่านมา เพราะสมัยก่อนกฎหมายไม่อาจเข้าไปสู่การพิจารณาได้ สำหรับในรายละเอียดอื่น ๆ วิถีทัศน์ได้กล่าวถึงทิศทางต่าง ๆ ของวาระแห่งชาติฯ ไปแล้ว คงไม่ต้องลงในรายละเอียดอีก

๔. บทสรุป

สุดท้ายอะไรที่เราเคยขับเคลื่อนไว้แล้ว สิทธิมนุษยชนกับการประกอบการธุรกิจ โดยมีอยู่ด้วยกัน ๓ ประการ คือ **เคารพ คัมครอง เยียวยา** เป็นสิ่งที่เราประกาศไว้แล้วว่าประเทศไทยจะดำเนินการในอาเซียน และถือว่าเป็นประเทศแรกที่น่าเรื่องนี้น่าขับเคลื่อน เพราะฉะนั้นผู้ประกอบการทุกธุรกิจ จะต้องเคารพประชาชน เคารพพื้นที่ของประชาชน คัมครองในสิ่งที่ควรจะต้องถูกคัมครอง และเยียวยาเมื่อประชาชนเสียประโยชน์ หรือเสียอะไรต่าง ๆ ไป แต่ทั้งนี้จะต้องไม่ไปทำลายในเรื่องของสิ่งแวดล้อม จนไม่สามารถแก้ไขอะไรได้ เพราะฉะนั้นขึ้นอยู่กับจุดสมดุลบนความพอดี ในการพัฒนาประเทศกับการละเมิดสิทธิมนุษยชน การละเมิดสิทธิของชุมชน ถ้าหากทุกคนยังอยากจะอยู่แบบเดิม ก็ได้แบบเดิมไป ก็ไม่ต้องพัฒนา อยู่กับปากกับเขากับต้นไม้ไป แล้วท่านจะอยู่กับสังคมโลกได้อย่างไร วันนี้สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น รถไฟ รถเมล์ รถไฟฟ้า ก็จะไม่มีการพัฒนาได้อีก เราต้องสร้างความเชื่อมโยงไปทุก ๆ พื้นที่ ต้องสร้างเครือข่ายถนนหนทาง ความเชื่อมต่อทางกายภาพ ถ้าไม่สร้างในพื้นที่ต่าง ๆ โอกาสก็จะไม่เกิด ถ้าไม่เชื่อมภาคต่อภาค เชื่อมต่อถนนหนทาง แต่ละภาคลงไปสู่จังหวัด วันนี้รัฐบาลบริหารราชการแบบนี้ ต้องการให้ภาคแต่ละภาคทั้ง ๖ ภาคได้มีความเจริญเติบโตไปเท่า ๆ กัน ด้วยศักยภาพของพื้นที่เอง เราสร้างการเชื่อมโยงให้แต่ละพื้นที่ วันนี้เราเริ่มนำเศรษฐกิจแนวใหม่เข้ามา ทางภาคตะวันออกเพราะเป็นพื้นที่ที่มีความพร้อมมากกว่าภาคอื่นทั้งหมด ต่อไปก็จะขยายเป็น ภาคตะวันตก เหนือ ใต้ ภาคกลาง เพื่อให้ครบในทุกๆ ภาคทั้งหมด ก็จะมีพลังแข็งแรงภายใน จากนั้นก็สร้างห่วงโซ่ขึ้นเพื่อเพิ่มมูลค่า ตั้งแต่ การผลิต แปรรูป จำหน่าย การตลาด แลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน พอเหลือหรือเกินก็ขายข้างนอก ต่อไปก็ขายไปยังประชาคมโลก วันนี้ประเทศเรานำเข้าส่งออกอย่างเดียว เมื่อการส่งออกมีปัญหากระทบกับประเทศไทยทั้งหมด ถ้าการส่งออกมากเกินไป วันนี้เราส่งออกประมาณกว่าร้อยละ ๗๐ เป็นสินค้า SMEs กว่าร้อยละ ๘๐ และ SME เรามีทั้งหมด สามล้านราย ต้องมาพิจารณาว่ามีความเข้มแข็งแล้วทั้งหมดหรือยัง ถ้ายังไม่หมดก็ต้องมีการพัฒนา ต้องแก้ไขทั้งหมด วันนี้เราก็ต้องใช้สิทธิมนุษยชนมาร่วมกันขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน เราคงทิ้งใครไว้ข้างหลังไม่ได้ ถ้าเราบอกว่าเราทิ้งเพื่อนบ้านของเราไว้ข้างหลังไม่ได้ เราทิ้งอาเซียนไม่ได้ ในประเทศก็เช่นเดียวกันเราก็จะทิ้งใคร กลุ่มไหนไม่ได้เลย เราต้องให้ทุกคนมาพัฒนาประเทศไปด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็น คนแบบไหนก็ตามแต่ ถ้าทุกคนเข้ามาอยู่ในกระบวนการยุติธรรมเสร็จสิ้นลงแล้ว ทุกอย่างก็คือจบ ทุกคนก็คือคนไทย คงไม่มีใครรังเกียจใครทั้งสิ้น ผมคิดว่าทุกคนก็ไม่ได้คิดจะเอาชนะกันขนาดนั้น ถ้าผิดก็คือผิด ผิดก็ว่ากันไปเสร็จแล้วก็มาพัฒนาประเทศร่วมกัน นี่แหละคือ การสร้างความปรองดองด้วยกระบวนการยุติธรรม เพราะไม่สามารถสั่งใครได้อยู่แล้ว มีท่านใดจะซักถามหรือไม่ครับ

บัดนี้ ได้เวลาอันสมควรแล้วนะครับ ขอเปิดงานเตรียมความพร้อมก่อนการประกาศวาระแห่งชาติ “สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน” ขออวยพรให้การจัดงานในครั้งนี้เป็นไปด้วยความราบรื่น ประสบความสำเร็จตามเจตนารมณ์ทุกประการ ขอให้ทุกคนมีความสุข ความเจริญ มีพลังกาย พลังใจที่เข้มแข็ง ร่วมกันสร้างสังคมไทย ให้เป็นสังคมแห่งความเสมอภาค เท่าเทียมและมีสันติสุขตลอดไป

และขอให้ทุกคนได้มีส่วนร่วมในการสร้างมุมมองสู่การเปลี่ยนแปลงประเทศของเรา สร้างวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนในการดำเนินงานต่อไปให้ได้นะครับ อย่าลืมคำว่า สิทธิมนุษยชนในการประกอบการ ประกอบธุรกิจ ไม่ต้องกังวลรัฐบาลคำนึงถึงเสมอ จะเห็นได้ว่า ทุกอย่างพยายามดูแลให้มากที่สุด วันนี้ก็มีต่างประเทศมาพบผมอยู่ตลอด เพราะสนใจการลงทุนในประเทศไทย แทบทุกวัน อยู่ที่พวกเราทำอะไรให้นานาประเทศมีความมั่นใจ ก็ขอแค่ให้เราไม่เสียภาพ อย่าได้มีการประท้วง ความวุ่นวายแบบเดิมก็เท่านั้นเอง ขอให้ช่วยกันอธิบาย ขอขอบคุณ และขอเปิดงานอีกครั้งหนึ่ง ขอให้ทุกคนมีความสุข ความเจริญยิ่ง ๆ ขึ้นไป พร้อมทั้งช่วยกันทำงานเพื่อประเทศไทยของเรา ขอขอบคุณท่านผู้ว่าราชการจังหวัด ขอขอบคุณทุกคนที่เดินทางมาไกล ขอให้เดินทางกลับโดยสวัสดิภาพปลอดภัยทุกคน รมั้ดระวังฝนตก ถนนลื่น รัตเข็มขัด นั่งรถก็ระมัดระวังหน่อย ขอขอบคุณนะครับ สวัสดีครับ